

2024-11-29

Mötesanteckningar samråd hbtqi

Mötesdatum: 7 november 2024

Deltagande organisationer:

FPES Väst
Trollhättan Pride
RFSL Göteborg
RFSL Ungdom
Transammans Väst

Övriga deltagare:

Tony Willner (S), Beredning mänskliga rättigheter
Eva-Karin Torhem Arnell (C), Beredning mänskliga rättigheter
Anna Wallgren (KD), Beredning mänskliga rättigheter
Maria Svensson, Hållbarhetsavdelningen
Timmy Jensen, Länsstyrelsen Västra Götaland
Maria Talja, Hållbarhetsavdelningen

Dagordning 2024-11-07

1. Incheckning – presentationsrunda

Transammans väst, försöker få igång simkvällar igen. Lin Storm jobbar med ett projekt med transpersoner över 65 år.

RFSL Göteborg, visar regnbågens sång på fyra olika äldreboenden i Kungälv. Filmen kan användas av andra. Mötesplats Landala ska göra en sammanfattning av vad som funkar och inte funkar. Ska bjuda in Mia Lodalen. Webbutbildning finns för personal i äldreomsorgen.

FPES, Pride för pensionärer i Kungälv har arrangerats. Det var inslag i media och artikel i Kungälvs tidning. Föreningen har deltagit på en nordisk konferens om hbtq och äldre med deltagare från hela Norden. Konferensen handlade om att förbättra arbetslivet för äldre. Lin Storms projekt innebär att sammanställa utbildningsmaterial med film och FPES är med i referensgruppen. Regeringen har satt fokus på hbt och äldre och bland annat Socialstyrelsen ska ta fram en utbildning. Var med på Studiums hbtq-dagar. Ju mer vi transpersoner syns desto bättre är det.

- Det finns dålig kunskap om hbtqi bland familjehem.
- Alla utbildningar för yrken som möter allmänheten borde de ta upp vilka befolkningen består av som hbtqi.
- Det finns exempelvis utbildning i hbtqi på läkarutbildningen men inte på alla utbildningar generellt.

Trollhättan Pride, utvärderar årets pridedfestival och planerar nästa års festival. Integrationsforum finns i Trollhättan och de ska Trollhättan Pride samarbeta med i kommande festival. Bra eftersom vi vill mer. Vi kanske behöver ha någon deltidsanställd eftersom vi bara jobbar ideellt nu.

2. Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor

De godkändes

3. Godkännande av förgående mötesanteckningar

De godkändes

4. Återkoppling från beredning mänskliga rättigheters sammanträde 3 oktober, Tony Willner, Eva-Karin Torhem Arnell, Anna Wallgren, beredning mänskliga rättigheter

Beredningens detaljbudget togs upp där 1 miljon är budgeterat till samrådsarbetet. Vi fick rapporter från de andra samråden och från den regional överenskommelsen mellan VGR och det civila samhället (RÖS) som också är knuten till beredning mänskliga rättigheterna.

- Har VGR idéburet partnerskap (IOP)?

Ja, exempelvis Bräcke diakoni. Tidigare hade de delregionala nämnderna IOP men nu tecknar andra nämnder IOP.

- Idéburna partnerskap handlar om ett gemensamt lärande mellan civilsamhälle och VGR.

VGR gör upphandlingar, IOP är om civilsamhället har en idé och då finns det medel att söka för att genomföra detta.

5. Information från Länsstyrelsen i Västra Götaland, Timmy Jensen, Länsstyrelsen i Västra Götaland

Samrådet den 30 januari kommer äga rum hos Länsstyrelsen på södra hamngatan 3. Alla behöver ha med sig legitimation. Några kollegor och ledningen kommer besöka samrådet.

Den 27 mars kl. 18 kommer ytterligare ett rundabordssamtal med Landshövdingen äga rum, inbjudan kommer inom kort. Det kommer vara ett liknande upplägg som 2023. Förra träffen ledde till ett internt fokus på hbtqi och det ledde till att Länsstyrelsen är med i samrådet och att landshövdingen är engagerad i dessa frågor.

Träffen i Stockholm ska leda till en arbetsguide om att prata hbtqi på arbetsplatser, främst transfrågor. Forskarna som har tagit fram den vill fortsätta att forska på kommunal verksamhet och söker finansiering. Länsstyrelsen vill sprida resultatet.

Länsstyrelsen vill ha era synpunkter kring att anpassa sin logotyp med regnbågsflagga vid pride. Är det en bra idé?

- Det är en bra poäng att ha den under pridemånaden.
- Varför inte, det betyder att Länsstyrelsen är med på tåget och jobbar extra mycket med det under pridemånaden.
- Pride är egentligen en manifestation av mänskliga rättigheter och Länsstyrelsen kan betona detta perspektiv med logotypen.
- Det kommer kommentarer vid denna sorts manifestationer och det kan leda till en diskussion.

6. Information om att svara på en remiss, Maria Talja, hållbarhetsavdelningen

Läs remissversionen som ni har erbjudits att svara på. Se om det finns några instruktioner eller frågor. Utgå från bland annat er förenings perspektiv och föreslå hur det ni lämnar synpunkter på kan förbättras. Skriv sidnummer där ni lämnar kommentarer. Föreslå gärna nya formuleringar och meningar så det blir lätt att lägga in. Håll gärna svaret enkelt, ni behöver inte använda något byråkratiskt språk utan använd ert språk.

Ni har två olika remisser att svara på nu. De är Trafikförsörjningsprogram 2026–2029 och Strategisk plan för kollektivtrafik på jämlika villkor. Samrådet i sin helhet är inte remissinstans utan varje förening kan svara, men ni kan gärna prata ihop er. Svara senast 31 mars 2025.

- Är kommunala pensionärsråd inbjudna att svara på remissen om trafikförsörjningsprogrammet?
- Ja det regionala pensionärsrådet är remissinstans.

7. Övriga frågor

Verksamhetsstöd mänskliga rättigheter

Eftersom nuvarande treåriga verksamhetsstöd för bland annat hbtqi-föreningar löper ut sista december 2025, ska utlysning ske 2025 för stöd som ska gälla från och med 2026. Om kulturnämnden beslutar enligt förslaget betyder det att kommande utlysning som sker 2025 är för stödperioden 2026 - 2028.

Nytt i förslaget till riktlinjer för stödet är att om en sökande beviljas en lägre summa än ansökt summa, ska verksamheten skicka in en reviderad budget och verksamhetsbeskrivning efter nämndens beslut. Vikten av regional relevans stärks, bland annat genom att verksamheter som bedöms ge nytta för hela eller stora delar av Västra Götaland ska prioriteras.

Det finns en webbsida med mer information om verksamhetsstöd mänskliga rättigheter:

<https://www.vgregion.se/kultur/kulturstod/kulturstod/verksamhetsstod-manskliga-rattigheter/>

Där finns även länkar för att anmäla sig till informationstillfällena som äger rum:

- 16 december (i Göteborg)
- 19 december (digitalt)

Det kommer vara samma upplägg på båda informationstillfällena.

Kontakt Kulturförvaltningen gällande verksamhetsstöd:

verksamhetsstod.2026-2028@vgregion.se

- Kan verksamheterna söka ihop?

Ja det tror vi.

8. Översyn av hållbarhetsmålen, Maria Svensson, hållbarhetsavdelningen

Översynen gäller för miljömål 2030 och mål för social hållbarhet. De ska slås ihop till gemensamma hållbarhetsmål och gäller för hela organisationen. Vi behöver ha mål för att hålla frågorna levande i organisationen. De övergripande målen kommer bestå men delmålen kan ändras. Målen för social hållbarhet är god hälsa och välbefinnande, jämlikhet och lika rättigheter och tillit, trygghet och delaktighet

Samrådet bjöds in till att lämna sina synpunkter utifrån följande frågor:

- Vilka är de stora utmaningarna idag för hbtqi-personer vad gäller god hälsa och välbefinnande, jämlikhet och lika rättigheter och tillit, trygghet och delaktighet?
- Vad händer i samhället/omvärlden som påverkar hbtqi- personers situation?
- Transammans Väst, som närstående ser vi hur det har förändrats i samhället väldigt mycket. Men utvecklingen går oerhört långsamt för transpersoner bland annat vad gäller bemötande av transpersoner i exempelvis vården. Anställda i VGR borde ha en obligatorisk utbildning i hbtqi. Vårdpersonal behöver utbildas och vi får en åldrande befolkning och hbtqi-personer blir äldre, vårdpersonal måste bemöta hbtqi väl.
- RFSL Göteborg, när hbtqi-seniorerna startade ringde vi till pensionärsföreningar men de sa att inga hbtqi-personer fanns i deras föreningar men det gjorde det ju. Sedan dess har det hänt massor. Men det som släpar efter är transpersoners situation. Hos hbtqi-äldre är ensamhet aktuellt. Myndigheter jobbar mycket med ofrivillig ensamhet, särskilt bland äldre bögar. Det som händer nu med exempelvis Trump och dödsstraff i många länder är negativt. Det har stiftats mycket tuffare lagar under sista åren. Judith Butlers "Whos afraid of gender" ger ett bra perspektiv på hbtqi globalt. Medvetenheten om en förändrad situation i världen påverkar VGR. En blir rädd för allt när saker händer globalt i exempelvis USA. Vad ska VGR göra?
- FPES, trans är utsedda till syndabockar och det finns i exempelvis USA en förföljelse av trans som anser att trans förstör och bluffar. Kristna och högern ligger bakom detta. Det finns även i transvården som organisationen "Society for evidence gender care" som är klassade som transfoba. Personer i exempelvis Sverige som arbetar inom transvården är med där. Tories nya partiledare är stolt transfob. Rörelsen gör allt för att bromsa transvården. Det är inte enskilda personer som agerar utan det är organiserat. Det har påverkat Socialstyrelsens riktlinjer för hormonbehandlingar av transbarn. Nyligen har en norsk människorättsmyndighet gått igenom medicinska aspekter av transvård och hade ribban satts så högt på forskningsbaserad vård hade nästan ingen vård kunnat ges.

Vad gäller målet om god hälsa och välbefinnande så har hbtq sämre hälsa än andra, särskilt unga.

Det finns en skillnad mellan kvinnor och mäns hälsa.

- Trollhättan pride, vad gäller målet om hälsa och välbefinnande så är det högre nivåer av ohälsa hos unga transpersoner. Skolmiljön blir speciell för transpersoner och ickebinära. Vården behöver vara kompetent och respektfull. Det är svårt att få arbete för transpersoner och Västra Götalandsregionen är en stor arbetsgivare som kan anställa transpersoner. Får samkönade föräldrar lika rätt till vård? Det finns hatbrott och mycket våld i nära relationer som drabbar hbtqi-personer. Bisexuella kvinnor är extra utsatta för våld i nära relationer.
- Länsstyrelsen, rättigheter hamnar längre ner på dagordningen och prioriteras bort. Ett starkt strategiskt skydd behövs för grupper som behöver skyddet bättre. Behöver tänka intersektionellt och inte ha punktinsatser för bara en grupp. Vården får ta konsekvenser av ett svagare skydd.
- Det har hänt jättemycket inom vården. Det finns en annan medvetenhet som samkönad i jämförelse med hur det var det för tio år sedan. Vet inte vad det beror på.

Vi kommer ha en fortsatt förankring av översynen av hållbarhetsmålen på samrådsmötet i april 2025. Remissperioden är oktober till december 2025.

Skicka gärna mail med fler reflektioner till maria.svensson@vgregion.se.

- Var och en behöver steppa upp för att uppfylla Agenda 2030. Jag måste ta mitt ansvar och leva som jag lär. Men vi alla har olika packningar i våra ryggsäckar.
- Hur kan vi förbättra kompetensen? Alla i VGR har gått utbildningen om våld i nära relationer och nu behöver alla gå utbildning i hbtqi. Bedrövligt att det inte finns hbtqi i lärarutbildningar trots att de är ute och praktiserar.
- Jag är mest orolig för att alla gränser flyttas åt det dumma hållet hela tiden.
- Föräldrarna lägger sig i hur lärarna gör sitt jobb.
- Alla tror att de kan skolan men det kan de inte.
- När en kommer till vården ska den ha hjälp med det den söker för och inte bli bemött utifrån hbtqi.
- Det är viktigt att ha med sig rätt perspektiv så det inte blir fel som exempelvis på Sahlgrenska akademins transseminarium.
- En kan bli bättre bemött i små orter.

9. Synpunkt från dagens möte som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheters presidium

- Inte ett medskicka till beredning mänskliga rättigheter men något att tänka på är att lyssna på forskningen som exempelvis Erika Alm. Ta in de som kan frågorna. Genusfrågor är utsatta, ett parti vill gärna ta bort intersektionalitet.

10. Nästkommande möten, datum och tema utifrån färdplanen

Samrådet beslutade att ha möten vid följande tillfällen:

- 30 januari på Länsstyrelsen
- 1 april på eftermiddagen
- 2 september på eftermiddagen
- 7 november kladdkakans dag förmiddag 9 – 12
- Vi skulle kunna bjuda in Linn Storm från Transammans. Linn Storm leder projektet Transliv, där erfarenheter av att åldras som transperson har undersökts. Projektet kommer mynna ut i en bred utbildningsinsats till vård- och omsorgspersonal som möter äldre samt i ett nationellt seniornätverk som ska erbjuda sociala mötesplatser för transpersoner 65+.
- Våld i nära relationer skulle kunna vara temat när vi besöker Länsstyrelsen vid nästa möte den 30 januari.
- Orange week pågår vecka 48 då föreningar, kommuner, länsstyrelsen genomför evenemang för att motverka mäns och killars användning av våld, kvinnors utsatthet för våld och våld i nära relationer. Veckan kommuniceras också som en vecka fri från våld.
- Sofia Emanuelsson skulle kunna bjudas in för att prata om den regionala överenskommelsen mellan VGR och det civila samhället (RÖS), idéburet partnerskap (IOP) och hur civilsamhället ser ut. Finns det hbtqi-föreningar i RÖS?
- Det hade varit intressant att ha tema migration och bjuda in Migrationsverket och kanske VGRs migrationssamordnare.

11. Utcheckning, reflektion över dagens möte

Sammanfattande

Beredningen för mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen